

W 77. ROCZNICĘ WYZWOLENIA POZNANIA

*Luty w Poznaniu
nie sprzyja widowiskom.*

*Brał kwiatów,
by ukryć groby,
zieloni,
aby osłonić pruską mur.*

*Jest tylko nadmiar śniegu,
na którym tak dobrze widać
każdą kroplę krwi.*

Józef Ratajczak, 23 Lutego

1. Jak długo w 1945 roku trwała bitwa o Poznań?
2. Co było ostatnim punktem oporu Niemców w Poznaniu w lutym 1945 roku?
3. Dlaczego Rosjanom zależało na zdobyciu poznańskiej Cytadeli w dniu 23 lutego?
4. Kto w lutym 1945 roku był komendantem Festung Posen? Jak zakończył życie?

5. Kto podpisał oficjalny akt kapitulacji Festung Posen?
6. Kim byli cytadelowcy?
7. Gdzie w naszym mieście można obejrzyćczołg Rudy, który uczestniczył w bitwie o Poznań i znany jest z serialu: „Czterej pancerni i pies”?
8. Co dnia 5 lutego 1945 roku stało się z Biblioteką Raczyńskich?
9. Jaka funkcję pełnił zamek cesarski w trakcie zdobywania Poznania przez wojska radzieckie?
10. Jaka wysokość ma obelisk postawiony pośrodku cmentarza żołnierzy radzieckich na Cytadeli?
11. W jaki sposób na poznańskiej Cytadeli upamiętniono dowódcę 8. Armii Gwardii, która wyzwoliła Poznań?
12. Kogo upamiętnia tablica, w kształcie przedartej karty, znajdująca się na murze klasztoru Sióstr Pasterek przy ul. Piątkowskiej w Poznaniu?
13. Na tym cmentarzu w 1945 roku pochowano ofiary walk o Cytadelę, m. in. żołnierzy radzieckich i cywili. Cmentarz został splantowany na końcu lat 50. XX wieku. O którym poznańskim cmentarzu mowa?

„W ostatnich miesiącach wojny znalazłem się w Poznaniu. Miałem parę godzin wolnych. Ciekaw byłem, czy Poznań jest bardzo zniszczony i poszedłem zobaczyć. Najpierw do... Nad środkiem nawy ziała wielka dziura i te pyłki majowego śniegu wirowały w niej. Pomyślałem, że podmuch musiał być silny, skoro tyle barokowych figur wypadło z nisz. Zwróciłem uwagę, że leżały w sposób zagadkowy. Jeśli odpadła głowa, to ktoś ją potem położył koło korpusu, ale nie zwyczajnie, jakby należało, z odpowiednim poszanowaniem, lecz z intencją zabawiania się. Czasem z wyraźnym nieprzyzwoitym zamiarem. Byłem sam... Podszedłem bliżej i zobaczyłem rzecz bardzo dziwną, wstrząsającą. To nie były figury, lecz zwłoki. Kilkanaście, a może kilkadziesiąt postaci w złotogłowiach, w jedwabiach. Złotogłowie miały kolor rdzy, jedwabie były żółtawe. Barwy zgaszone, tajemnicze, głębokie. Te postacie bardzo dobrze zachowane, ze skórą obciągniętą na twarzach, z włosami, wyciągnięto zapewne po to, by je obrać z kosztowności. Dokonał tego oddział wojska, dobrze zorientowanego w możliwościach rabunku. Oddział ludzi idących na śmierć i czyniący z niej kpiny, jacyś bardzo dzielni czołgiści lub pancerniacy w tych kostiumach podbitych watą. Więc zdjęto pierścienie, zabrano karabele, jeśli jeszcze były, a zwłoki ustawiono jak w teatrze. Jedne klęczały, inne leżały, jakiś trup mężczyzny na trupie kobiety, otuleni woalem. Upiory, które powróciły na ziemię, aby dać świadectwo czasom rządzonym przez śmierć. Najstraszniejszy i najpiękniejszy teatr, jaki zdarzyło mi się kiedykolwiek oglądać. Pamiętam o tym ciągle, cokolwiek robiłem w teatrze i wprowadziłem to do krakowskiego przedstawienia Don Juana w Teatrze Słowackiego”.

14. Jaki poznański kościół wspomina prof. Bohdan Korzeniowski?
15. Co po wyzwoleniu Poznania znajdowało się w miejscu zniszczonego przez okupanta Pomnika Wdzięczności?
16. Ile procent budynków Starego Miasta uległo zniszczeniu w trakcie walk o Poznań w 1945 roku?

17. W 2008 roku opublikowano wyniki prac zespołu ekspertów, który określił straty poniesione przez Poznań i jego mieszkańców podczas walk o miasto. Na jaką kwotę oszacowano te straty?
18. Jaki tytuł nosiła pierwsza polska gazeta, której pierwszy numer ukazał się w Poznaniu 16 lutego 1945 roku?
19. Jaką długość miała pierwsza po wyzwoleniu poznańska linia tramwajowa?

„Jan Gościniak, 13 lutego, po raz pierwszy uderzył pałką w... patelnię. W ten prosty sposób woźny (...) obwieszczał rozpoczęcie i zakończenie lekcji w pierwszej od ponad pięciu lat polskiej szkole powszechnej” - donosił „Głos Wielkopolski”.

20. Której poznańskiej szkoły dotyczyła ta informacja?
21. Kto pełnił rolę świadków pierwszych par, które zawarły związek małżeński po wyzwoleniu Poznania?
22. Jaką nazwę nosiło pierwsze w powojennym Poznaniu kino? Jaką nazwę nosi ono obecnie?
23. Tak po wyzwoleniu wyglądał Poznań... Czy potrafisz rozpoznać te miejsca?

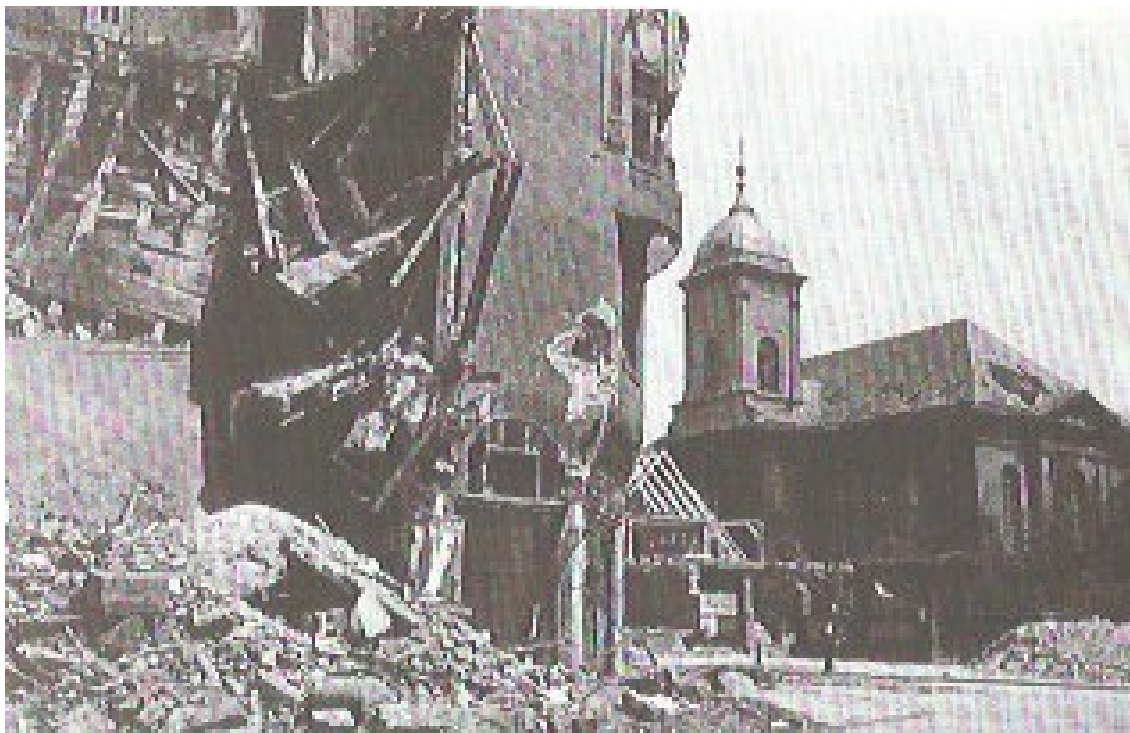
a)

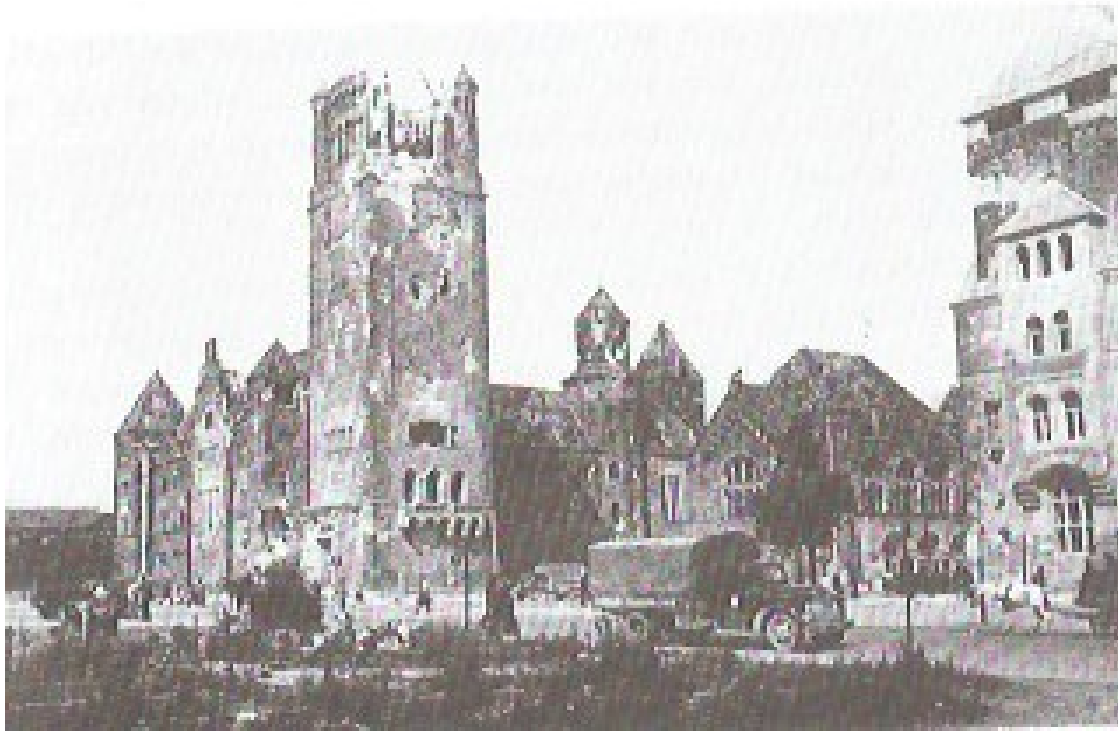
b)

c)

d)

e)

Opracowanie pytań: mgr Bernadeta Mika